

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 Jeugdcriminaliteit

13 maximumscore 2

Twee van de volgende:

- heropvoeding/resocialisatie: “Het wil de ouders lichte opvoedingsondersteuning bieden” / “Het kind ... biedt ... excuses aan het slachtoffer aan.”
- speciale preventie: “en naar hun kind toe wil men een signaal afgeven dat het delictgedrag niet wordt getolereerd.”
- genoegdoening: “het kind ... biedt ... excuses aan het slachtoffer aan.”

per juist doel met een juist citaat

1

Opmerking

Aan een antwoord als ‘verging’ of ‘algemene preventie’ wordt geen punt toegekend.

14 maximumscore 2

De toename van het aantal aanhoudingen kan ook verklaard worden door (twee van de volgende verklaringen):

- Een toegenomen aangiftebereidheid: door bijvoorbeeld een afnemende tolerantie onder de bevolking komt de politie meer ter ore en kan zij meer aanhoudingen verrichten.
- Een selectiever opsporingsbeleid van de politie: meer strafbare feiten worden geconstateerd en meer aanhoudingen verricht als de opsporing van jeugdcriminaliteit meer aandacht en prioriteit krijgt.
- Een toegenomen politiecapaciteit: meer politie betekent meer armslag voor het verrichten van aanhoudingen.
- Een actiever politiebeleid, zoals bijvoorbeeld prestatiecontracten / een beleid van meer blauw-op-straat kan een toename van het aantal aanhoudingen verklaren.
- Er vindt meer criminalisering van kattenkwaad plaats.

per juiste verklaring met juiste toelichting

1

Vraag	Antwoord	Scores
15	<p>maximumscore 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het ‘nature-nurture’-debat gaat over de vraag in hoeverre biologische of erfelijke factoren (‘nature’) respectievelijk sociaal-milieufactoren (‘nurture’) van beslissende invloed zijn op gedrag van mensen • Voorbeelden van ‘naturefactoren’ zijn (twee van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – medisch-fysieke factoren (zoals complicaties tijdens zwangerschap of bevalling en lage hartslag) – hyperactiviteit – impulsiviteit – intelligentie (dit zijn factoren die (<i>deels</i>) erfelijk van aard zijn) • Voorbeelden van ‘nurturefactoren’ zijn (twee van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – slechte relatie tussen ouder en kind en tussen gezinsleden – verwaarlozing en mishandeling van kinderen – crimineel gedrag van ouders – weinig cohesie in een gezin – attitudes van ouders ten aanzien van geweld – matige schoolprestaties – gering gevoel van betrokkenheid bij school – spijbelen en voortijdig schoolverlaten – criminaliteit op school – onrealistische aspiraties en wensen – scheiding of relatieproblemen van ouders – armoede – voorhanden zijn van drugs – betrokkenheid van buurtgenoten bij criminaliteit – delinquente familie of vrienden 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
16	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> – “Het gaat om ... zaken als ... verwaarlozing, ... geringe cohesie in gezin” (regels 14-18): Als een kind verwaarloosd of mishandeld wordt, dan heeft het kind waarschijnlijk niet het gevoel dat het wat uitmaakt wat hij/zij uitspookt. – “... een gering gevoel van betrokkenheid bij school ... schoolverlaten” (regels 23-25): Als het kind geen hechte relatie heeft met leraren en vrienden op school, dan wordt het kind waarschijnlijk ook niet afgehouden van crimineel gedrag. <p>(Vooral maatschappelijke bindingen op micro- en mesoniveau (gezin, buurt en school) werken remmend op criminele impulsen. / Door hechte relaties met ouders, leraren, buurtgenoten en vrienden op school binden mensen zich aan heersende normen en waarden.)</p> <p>alleen voor een juist voorbeeld met een juiste toelichting</p>	<p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
17	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord: Neutralisatie houdt het volgende in: binnen een groepsproces wordt het eigen gedrag goedgepraat / het geweten gesust (terwijl men best weet dat het niet deugt): jongens en meisjes maken elkaar wijs dat er niets mis is met hun gedrag. / In een groepsproces ontkennen jongens en meisjes hun eigen verantwoordelijkheid of de gevolgen voor het slachtoffer. / Conformeringsdrang en -dwang / loyaliteit aan de groep neutraliseert de individuele gewetensfunctie.</p>	
18	<p>maximumscore 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actiepunt 3 (snel en effectief uitvoeren maatregelen en straffen) 1 • Bij een rationele keuze wordt het plegen van crimineel gedrag beschouwd als een afweging tussen kosten (de straf) en baten (het voordeel van crimineel gedrag) 1 • “Alleen bij snelle uitvoering [van straffen] zien jongeren het verband tussen de straf en het strafbare feit dat zij hebben gepleegd ... dat zijn gedrag niet wordt bestraft.” (regels 39-45) 1 <p>(Snel en effectief uitvoeren van maatregelen en straffen zal jongeren het idee geven dat (toekomstig) crimineel gedrag veel ‘kost’ en dat zal de (juiste) afweging tegen de baten gemakkelijker maken.)</p>	
19	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Repressief, omdat het beoogt een sanctie op te leggen (direct) na het begane delict 1 • Preventief, omdat de (beoogde) instanties vooral sociaal-preventieve doelen nastreven: zorgen dat jongeren minder snel opnieuw in de fout gaan 1 	
20	<p>maximumscore 3</p> <p>De reclassering</p> <ul style="list-style-type: none"> • richt zich op hulp aan verdachten (in een vroegtijdig stadium) en ex-gedetineerden 1 • doet onderzoek en geeft voorlichting over de persoon van de verdachte ten behoeve van de officier van justitie / rechtbank 1 • houdt zich bezig met het voorbereiden en begeleiden van de uitvoering van taakstraffen 1 	
21	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een goed antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Criminaliteit is door de wet strafbaar gesteld gedrag 1 • Wat vroeger ‘kattenkwaad’ (een ouderwetse vechtpartij of een steen door de ruit) was, wordt nu in de rechtszaal formeel bestraft. (‘Criminaliteit is relatief’ betekent dat in verschillende tijden (en op verschillende plaatsen) ander gedrag wel en niet strafbaar is gesteld) 1 	

Vraag	Antwoord	Scores
22	<p>maximumscore 4</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ik ben voor een landelijke registratie: het nadeel dat deze registratie ten koste gaat van een stuk privacy van kind en ouders, weegt niet op tegen het voordeel dat overheid en hulpinstanties vroegtijdig kunnen reageren op ongunstige signalen, zodat veel criminaliteit kan worden voorkomen en bestreden. Deze rechtshandhaving is een van de doelen van de rechtsstaat. Het andere doel, de rechtsbescherming (het beschermen van burgers tegen machtsmisbruik van de overheid) vind ik hier van minder belang, omdat de maatregel op lange termijn alleen maar in het belang van kind en ouders is. - Ik ben tegen een landelijke registratie: het nadeel van zo'n systeem is dat (ook) zo veel gegevens van veelal onschuldige jongeren vast worden gelegd. Hiermee perkt de overheid de persoonlijke vrijheid (privacy) / rechtsbescherming van de burger te veel in / het landelijk dossier kan ook te gemakkelijk voor andere doelen worden gebruikt door overheidsinstanties. Het voordeel dat er ongetwijfeld ook veel jeugdcriminaliteit zal worden voorkomen, en zo de rechtshandhaving bevorderd wordt, weegt niet op tegen de rechtsbescherming: het gaat immers (slechts) om een eventueel afglijden naar toekomstige criminaliteit. 	
	voor het noemen van een relevant voordeel	1
	voor het noemen van een relevant nadeel	1
	voor een juiste toepassing van het dilemma bij de afweging	2
23	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • De confessionelen gaan uit van het principe van de gespreide verantwoordelijkheid: het betrekken van het maatschappelijk middenveld (gezin, school, zorginstanties) bij de criminaliteitsbestrijding door de overheid 	1
	Mogelijke verwijzingen naar de tekst (één van de volgende):	1
	- De Verwijsindex Risicojongeren, waarin mensen uit het maatschappelijk middenveld (leraar, agent, arts of hulpverlener) een belangrijke verantwoordelijkheid hebben (zien welke zorgcontacten een kind heeft gehad).	
	- Het groeiende aantal ondertoezichtstellingen dat bedoeld is om de kinderen in een 'betere' maatschappelijke omgeving (voogd van jeugdzorg) te plaatsen (waar normen en waarden beter kunnen worden overgedragen).	

Vraag	Antwoord	Scores
24	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste vragen met juiste voorbeelden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">– Hoe zijn de normen en waarden met betrekking tot strafbaar gedrag veranderd? / Welke opvattingen bestaan er over de vraag wat crimineel gedrag is (en wat 'kattenkwaad')? Voorbeeld gegeven uit tekst 7: "Een ouderwetse vechtpartij tussen twee klasgenootjes ... in de rechtszaal!" (regels 15-17)– Welke waarden botsen bij de verschillende oplossingen voor jeugdcriminaliteit? / Wat is de juiste verhouding tussen rechtshandhaving en rechtsbescherming? Voorbeeld gegeven uit tekst 7: "De controlebehoefte die justitie in haar greep heeft ..." (regels 50-51)– Welke opvattingen bestaan er over de juiste rol van de overheid? Voorbeeld gegeven uit tekst 7: Moet de overheid greep krijgen op ontsporende kinderen? (regels 4-5) / een kinderdossier aanleggen? (regels 61-63) / Onbenulligheden als een steen door de ruit gooien, is zonde van de tijd van politie en justitie. (regels 22-24)	
	voor een juiste vraag	1
	voor een bijpassend voorbeeld	1